

Анненко О. С.*

старший викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін
Криворізького факультету
Національного університету
“Одеська юридична академія”
(м. Кривий Ріг, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8440-4955>

Зубаков П. М.**

старший викладач кафедри
кримінально-правових дисциплін
Криворізького факультету
Національного університету
“Одеська юридична академія”
(м. Кривий Ріг, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3676-7265>

***Oleksandr Annenko**, Senior Lecturer of the Department of Criminal Law Disciplines of the Krivoy Rog Faculty of the National University “Odessa Law Academy” (Myru Ave., 22, Kryvyi Rih, Ukraine).

****Petro Zubakov**, Senior Lecturer of the Department of Criminal Law Disciplines of the Krivoy Rog Faculty of the National University “Odessa Law Academy” (Myru Ave., 22, Kryvyi Rih, Ukraine).

УДК 343.131.4

DOI 10.26886/2524-101X.6.2018.7

СУДОВІ КЛОПОТАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

A LITIGATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS

ABSTRACT

Litigation in criminal proceedings is an attribute of settling social inequalities. This is an official application, written or oral, to the interested subject of the process, which has such rights, to the court. The court petition reflects the position of the person who submits it and may relate to the execution of a certain procedural act or

decision on all matters that are relevant for a comprehensive, complete and objective study of all the circumstances of the criminal proceedings in order to ensure the rights and freedoms of all participants in the court the proceedings provided for by the general principles of the CPC. At the disposal of the parties to the procedural remedies, the right to request is procedurally least detailed. The temporal parameters of the court request are not strictly established. The CPC of Ukraine restricts the length of time for the application or discussion of a court application, in general, as well as for any judicial procedure. The general rule: the moment of the application for a court application is freely determined by the applicant, except for certain types of petitions for which the criminal procedure law provides otherwise by law. The subject (applicant) of a court application may be any party to the trial or his representative. During the trial of criminal proceedings, based on the analysis of the norms of the CPC of Ukraine, in particular Chap. 3 "Court, parties and other participants in criminal proceedings", the prosecutor, the accused, his legal representative and counsel, the victim, his legal representative and representative, the civil plaintiff, his legal representative and representative, the representative of the legal entity may be subjects of filing court applications, which is the subject of proceedings, a third person whose property resolves the issue of arrest and its representative, a witness, a translator, an expert, a specialist. Based on the above, we consider it appropriate to amend the Criminal Procedural Code of Ukraine, which would include: 1) special procedure for discussing and resolving court applications of participants in court proceedings; 2) the provision of the witness's right, in addition to the right to apply for security in cases provided for by law, the right to apply for a judicial request for preventive protection against accusations by the participants of the trial based on the results of the interrogation on his involvement in the commission of a criminal offense. Thus, in the interests of the truth, a witness, directly after interrogation, may file a petition for interrogating another person, requesting evidence, etc.

The key words: court petitions, the right to a court request, oral and written court applications, the moment of application for a court request, the subject of a court request.

Судові клопотання у кримінальному провадженні є атрибутом врегулювання соціальних відносин нерівності. Це офіційне звернення, викладене у письмовій чи усній формі, зацікавленого суб'єкта процесу, який наділений такими правами, до суду.

Судові клопотання – міжгалузевий інститут судового права, який нормований правилами всіх процесуальних кодексів України і зокрема Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК, КПК України).

Судові клопотання мають місце у контексті окремого кримінального провадження і призначені виключно для ініціативного звернення до суду учасника кримінального судочинства.

Судове клопотання відображає позицію особи, яка його подає, і може стосуватися виконання певної процесуальної дії чи прийняття

рішення з усіх питань, які мають значення для всебічного, повного та об'єктивного дослідження усіх обставин кримінального провадження, з метою забезпечення прав і свобод усіх учасників судового провадження, передбачених загальними засадами КПК.

Це – вимога суб'єкта процесу в конкретній приватній чи публічній справі, заявлена офіційно, у порядку, передбаченому законом, яка відповідає уявленням заявника і відображає його зацікавленість в усуненні умов та обставин, що перешкоджають нормальному ходу процесу, усуненні недостатності фактичної доказової інформації чи виключення недопустимих, недостовірних доказів, в належному врегулюванні того чи іншого процесуального питання.

Право на судові клопотання – не привілей окремої категорії осіб і не атрибут процесу з певних категорій справ. Немає таких проваджень і таких юридично зацікавлених суб'єктів процесу, відносно яких не діє інститут судових клопотань.

Право на судові клопотання – загальносуб'єктне право будь-якого зацікавленого учасника кримінального процесу, що реалізується за правилами судового розгляду. Обов'язок суду – належним чином, з урахуванням позицій сторін і думки інших учасників процесу, своєчасно розглянути клопотання, прийняти належне, законне процесуальне рішення, негайно оголосити його заявнику та іншим учасникам процесу, а у разі відмови у задоволенні клопотання – роз'яснити заявнику порядок оскарження рішення про відмову та (або) право повторного звернення до суду з цим же процесуальним питанням.

З наявних у розпорядженні сторони процесуальних засобів захисту, право на клопотання процесуально найменше деталізовано, наприклад, у порівнянні з позовною заявою чи скаргою на судові рішення. Зокрема, вичерпний перелік клопотань, які можуть бути подані під час судового провадження, нормами КПК України не встановлений. Виходячи з аналізу норм КПК України, під час судового провадження серед можливих клопотань можуть бути заявлені такі клопотання:

– забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо (п. 12 ч. 2 ст. 42; п. 5 ч. 1 ст. 56; п. 8 ч. 1 ст. 66; п. 4 ч. 2 ст. 68; п. 7 ч. 3 ст. 69; п. 6 ч. 4 ст. 71 КПК);

– забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо (п. 12, ч. 2 ст. 42; п. 5, ч. 1, ст. 56; п. 8, ч. 1, ст. 66, п. 4, ч. 2, ст. 68; п. 7, ч. 3 ст. 69; п. 6, ч. 4, ст. 71 КПК);

– відвід (п. 13, ч. 2, ст. 42; п. 4, ч. 1, ст. 56; п. 9, ч. 1, ст. 66 КПК) у порядку, передбаченому статтями 75-83 КПК;

– залучення спеціаліста або використання його пояснень і допомоги (ч. 3 ст. 71 КПК);

– виклик експерта при дослідженні висновку експертизи для допиту під час судового розгляду для роз'яснення чи доповнення його висновку (ч. 7, ст. 101 КПК);

– судовий виклик певної особи за клопотанням обвинуваченого, його захисника, потерпілого, його представника, якщо суд встановить наявність достатніх підстав вважати, що така особа може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії є обов'язковою (ч. 1 ст. 134 КПК);

– здійснення приводу за клопотанням сторони кримінального провадження, якщо слідчий суддя чи суд встановить наявність достатніх підстав вважати, що така особа може дати показання, які мають значення для кримінального провадження, або її участь у процесуальній дії є обов'язковою (ч. 2 ст. 140 КПК);

– зміну, скасування або обрання запобіжного заходу за клопотанням сторони обвинувачення або захисту (ст. 331 КПК);

– надання тимчасового доступу до речей і документів (ч. 2, ст. 333 КПК);

– доручення органу досудового розслідування за клопотанням сторони кримінального провадження провести певні слідчі (розшукові) дії, необхідні для встановлення обставин або перевірки обставин, які мають істотне значення для кримінального провадження, за умови, що вони не можуть бути встановлені або перевірені іншим шляхом (ч. 3, ст. 333 КПК);

– бажання виступити в суді рідною або іншою мовою, якою учасники судового провадження володіють, користуючись у разі необхідності послугами перекладача (ч. 3, ст. 29), а також про залучення перекладача (ч. 3, ст. 224 КПК);

– визнання доказів недопустимими (ч. 3, ст. 89 КПК) тощо.

Особа, яка заявила клопотання, повинна вказати, для встановлення яких обставин вона, наприклад, просить викликати нових свідків, витребувати нові докази, дослідити нові речові докази і документи, які стосуються істотних обставин справи, з'ясування яких має сприяти всебічному і повному дослідженню всіх обставин кримінального провадження. Суд не вправі відхилити клопотання з мотивів

наявності у справі доказів, які свідчать про винуватість чи невинуватість обвинуваченого, оскільки це буде свідченням упередженого ставлення суду щодо вирішення справи по суті і фактично позбавляє обвинуваченого права на захист.

Якщо право на судове оскарження має тенденцію щодо соціального і правового посилення, що об'єктивно забезпечується засадами рівності та змагальності сторін кримінального провадження, гарантованих ст.ст. 10 і 22 КПК України, то судові клопотання залишаються самим найпоширенішим засобом звернення до суду під час судового провадження.

Клопотання – засіб, без якого навряд чи буде здатна функціонувати найдосконаліша модель правосуддя.

Судові клопотання різноманітні. Їх заявляють і непримиримо конфліктуючі сторони, і особи, які відкриті для пошуку оптимального рішення. Але для перших клопотання, як і інші процесуальні форми, – засіб “судової війни”. Для других – засіб пошуку розумного вирішення справи не за рахунок і не всупереч іншій стороні, а з урахуванням її обґрунтованих інтересів.

Судові клопотання – процесуальний засіб активної правової поведінки суб'єкта процесу з метою цілеспрямованого енергійного і адекватного використання в захисті всіх необхідних в конкретній справі засобів, що не суперечать закону, яуї дозволяють стороні процесу системно, методично, цілеспрямовано впливати на інформаційно-фактичні підстави судового рішення. Зацікавлена сторона процесу діє як суб'єкт критики іншої сторони, використовуючи інструментарій судових клопотань для перевірки і спростування пояснень іншої сторони, висунення контраргументів, доказових фактів, пред'явлення нових доказів.

Судові клопотання – це гарантований процесуальним законом засіб, який дозволяє учасникам кримінального процесу:

а) своєчасно, конкретно і аргументовано попереджувати відхилення судового розгляду від приписів закону, що спрямовані на встановлення суті справи, на судовий захист порушеного права;

б) акцентувати увагу правозастосовного суб'єкта на процесуальному упущенні, поєднаному із зневажливим ставленням до певної судової гарантії учасника судочинства (наприклад, не вчинення необхідної процесуальної дії, виконання якої вимагалось чи недотримання істотної формальності, в результаті чого можливі ускладнення процесу, скасування рішення суду);

в) дослідити практично кожний аспект проблеми, яка є недооціненою, ігнорований, чи навпаки переключити інтерес суду і учасників процесу з питання “маловажливого” на основне або одне з відкритих, доречних, але далеких від ясності;

г) виправити власні помилки, упущення (наприклад, клопотання про поновлення пропущеного строку, здійснення процесуальної дії – подання апеляційної або касаційної скарги);

д) здійснити вибір судової процедури (можливість розгляду справи за участі присяжних чи розгляд справи за правилами гл. 35 КПК (Особливі порядки кримінального провадження));

е) зміцнення стороною своєї правової позиції в доказовому аспекті (вихідна позиція законодавця виражена нормою ст. 87 КПК – недопустимість доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини);

є) вплив на темп, швидкість руху кримінального провадження (наприклад, клопотання про відкладення розгляду справи);

ж) критичного аналізу судових дій і процесуальних рішень (наприклад, клопотання про повторне проведення експертизи з зазначенням помилкових мотивів, вказаних іншою стороною чи судом);

з) звернення до суду з вимогою адекватного впливу на іншого учасника судового процесу у зв’язку зі зловживанням останнім своїм правом чи використанням засобів судового захисту всупереч їхньому призначенню;

и) впливу на відкритість або закритість процесу, притягнення до участі в процесі розширеної аудиторії з метою впливу на формування справжньої громадської думки – ст. 27 КПК.

Судове клопотання – це передбачений КПК України засіб звернення учасників судового розгляду із різноманітних процесуальних питань до суду впродовж судового процесу від першої до останньої інстанції.

Судові клопотання можуть бути заявлені усно або письмово. Текст усного клопотання заноситься до журналу судового засідання (журнал судового засідання ведеться і в підготовчому судовому засіданні – 108, 314 КПК). Відомості, які повинні зазначатись у журналі судового засідання, досить чітко виписані в ч. 1 ст. 108 КПК. Варто зауважити, що у журналі зазначаються лише ті ухвали, які постановлені судом без виходу до нарадчої кімнати, оскільки ухвали, постановлені з виходом до нарадчої кімнати, є окремими документами, що долучаються до матеріалів справи. У журналі повинні бути зазначені відомості про

письмове клопотання, яке заявлено суб'єктом процесу, та про його долучення до матеріалів кримінального провадження. За будь-якого клопотання, незалежно від вербальної чи письмової форми, в журналі судового засідання повинна бути зазначена інформація про його обговорення (позиція сторін).

Письмове клопотання краще, воно захищено від втрати, спотворення інформації при запису до журналу судового засідання у подальшій інтерпретації іншою процесуальною стороною. Письмові клопотання у будь-якому судовому засіданні належить заздалегідь надати для ознайомлення іншій стороні, вони підлягають оголошенню в судовому засіданні до їх долучення до матеріалів кримінального провадження. Якщо клопотання не було надане іншій стороні – у копії до початку обговорення, суддя повинен надати їй на ознайомлення час, виходячи із засад розумності. Суд зобов'язаний долучити текст письмового клопотання, оформленого належним чином, до матеріалів кримінального провадження незалежно від того, задоволено клопотання чи відхилено.

Обов'язок суду – розглянути клопотання, яке заявлено повторно, і в тому випадку, коли сторона приводить знову колишню аргументацію, вважаючи її достатньою.

Сторона кримінального провадження вправі вимагати, щоб клопотання, яке нею заявлено, було своєчасно розглянуто судом. Така вимога у формі заяви підлягає запису до журналу судового засідання, в разі невнесення його до журналу судового засідання може бути подана скарга, з цього приводу.

У разі подання клопотання у відповідь на клопотання іншою стороною, в порядку обговорення першого клопотання або як зустрічної процесуальної дії, яка виключає перше клопотання, суд зобов'язаний розглянути обидва клопотання, одне за одним, і за кожним прийняти відповідне обґрунтоване процесуальне рішення.

Судове клопотання, в якому суд відмовив, може бути заявлено повторно.

Якщо судом відмовлено у задоволенні клопотання, то таке рішення не підлягає окремому оскарженню під час судового розгляду, але це не перешкоджає його повторній появі з інших підстав, а також з урахуванням нових доказів, отриманих під час судового розгляду. Лише після винесення остаточного процесуального рішення у справі вони можуть бути оскаржені в апеляційному порядку, але не

у формі окремої скарги, а шляхом включення до загальної апеляції (ч. 2 ст. 392 КПК).

Заявлені клопотання розглядаються і вирішуються судом у судовому засіданні негайно (суд зобов'язаний розглянути кожне клопотання окремою ухвалою на місці, із занесенням клопотання та судового рішення до журналу судового засідання, а при його складності – у нарадчій кімнаті з винесенням письмового рішення).

Темпоральні параметри судового клопотання суворо не встановлені. КПК України на обмежує тривалість часу для заявлення чи обговорення судового клопотання, загалом як і для здійснення будь-якої судової процедури.

Загальне правило: момент заявлення судового клопотання визначається вільно самим заявником, крім окремих видів клопотань, щодо яких кримінально-процесуальним законом встановлено інше. В інтересах процесуальної розумності, доцільності та економії ресурсів судового провадження відносно деяких видів клопотань встановлено межу, після якої подання клопотання є недопустимим (наприклад ч. 4 ст. 80 КПК України, якою регламентується подання заяви про відвід під час судового провадження).

У КПК України не регламентується структура і зміст клопотання. Відсутні норми, які б містили алгоритм розгляду судом клопотань. Статтею 350 КПК України встановлюється лише право заявляти клопотання.

Суб'єктом (заявником) судового клопотання може бути будь-який учасник судового розгляду чи його представник (Химичева, 2002, с. 16). Під час судового розгляду кримінального провадження, виходячи з аналізу норм КПК України, зокрема гл. 3 “Суд, сторони та інші учасники кримінального провадження”, суб'єктами подання судових клопотань можуть бути прокурор, обвинувачений, його законний представник та захисник, потерпілий, його законний представник і представник, цивільний позивач, його законний представник і представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт і її представник, свідок, перекладач, експерт, спеціаліст.

Зазначені суб'єкти процесу – це особи, які звертаються з відповідним клопотанням, але не наділені правом його розгляду і вирішення.

Суддя – це завжди суб'єкт, до котрого звернено клопотання, особа, яка наділена повноваженнями щодо розгляду і вирішення судового

клопотання. Судове клопотання не може виходити від суду і завжди звернено до суду, який розглядає певне кримінальне провадження. Процедура розгляду судом судового клопотання безперервна. Між послідовними діями, що виконуються – заявленням клопотання, встановленням думки учасників судового процесу, вирішенням клопотання, внесенням необхідної інформації до журналу судового засідання і оголошенням прийнятого по судовому клопотанню процесуального рішення – у судовому засіданні не повинно бути інтервалів.

У перспективі судові клопотання можуть посилити свій потенціал, враховуючи той факт, що з судовим клопотанням звертаються до суду не після прийняття небажаного рішення, а під час судового розгляду.

Виходячи з наведеного вище вважаємо за доцільне внести до Кримінального процесуального кодексу України зміни, які б передбачали:

1) спеціальну процедуру обговорення і вирішення судових клопотань учасників судового провадження:

2) надання права свідку, крім права заявляти клопотання про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом, право на заявлення судового клопотання для превентивного захисту від обвинувачень з боку учасників процесу за результатами допиту щодо його причетності до скоєння кримінального правопорушення. Так, свідок в інтересах істини, безпосередньо після допиту, може заявити клопотання про допит іншої особи, витребування доказів, тощо.

ЛІТЕРАТУРА

Аленин, Ю.П. (2004). *Процессуальные особенности производства следственных действий*. Центрально-украинское издательство.

Аленин, Ю.П. (2009). *Кримінально-процесуальне право України*. Харків: ТОВ "Одісей".

Воровский, Л. (2004). Реалізація прав потерпілого в кримінальному процесі. *Прокуратура. Людина*, 3, 96-100.

Всеобщая декларация прав человека, 1948 (Организация Объединенных Наций). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015>

Громов, Н.А., Ивенский, А.И., Луговец, Н.В., Тихонов, А.К. (2003). Разрешение ходатайств и жалоб, заявленных заинтересованными лицами на стадии предварительного расследования ввиду неполноты проведенного доказывания. *Следователь*, 7, 30-33.

Долежан, В. (2006). Актуальні проблеми роботи зі зверненнями громадян в органах прокуратури. *Вісник прокуратури України*, 2, 53-58.

Ени, А.В. (2008). Ходатайство и другие формы обращений в уголовном процессе Украины: общее и отличное. *Вестник Академии адвокатуры Украины*, 3, 285-288.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 (Організація Об'єднаних Націй). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057/print1513354394470931>

Конституція України 1996 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 30, 141-144.

Кримінальний процесуальний кодекс України, 2012 (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 2013, 9-13, 88.

Лист про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України № 223-1446/0/ (Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ). *Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду*. <http://www.sc.gov.ua/>

Строган, А.Ю. (2007). Обставини, що мають значення для справи – оціночне поняття в механізмі вирішення клопотань учасників кримінального процесу. *Право і суспільство*, 3, 39-44.

Строган, А.Ю. (2007). Розгляд клопотань як одне з основних положень досудового розслідування. *Підприємництво, господарство і право*, 8, 128-130.

Ухвала у справі № 522/1672/17 (провадження 1-кк/522/1420/17) [2017] Приморський районний суд міста Одеси. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. <<http://reyestr.court.gov.ua/Review/64403401>>

Химичева, О. (2004). Уголовно-процессуальная регламентация права заявлять ходатайства. *Законность*, 2, 15-17.

REFERENCES

Alenin, Ju.P. (2004). *Procesual'nye osobennosti proizvodstva sledstvennyh dejstvij*. [Procedural features of the production of investigative actions]. Central'no-ukrainskoe izdatel'stvo. [in Russian].

Alenin, Yu.P. (2009). *Kryminalno-protsesualne pravo Ukrainy*. [Criminal Procedure Law of Ukraine]. Kharkiv: TOV "Odisei". [in Ukrainian].

Dolezhan, V. (2006). Aktualni problemy roboty zi zvernenniamy hromadian v orhanakh prokuratury. [The Actual problems of work with appeals of citizens in prosecutor's offices]. *Visnyk prokuratury Ukrainy*. [Bulletin of the Prosecutor's Office of Ukraine], no 2, 53-58. [in Ukrainian].

Eni, A.V. (2008). Hodatajstvo i drugie formy obrashhenij v ugovnom procese Ukrainy: obshhee i otlichnoe. [Application and other forms of appeals in the criminal process of Ukraine: general and different]. *Vestnik Akademii advokatury Ukrainy*. [Bulletin of the Academy of Advocacy of Ukraine], no 3, 285-288. [in Russian].

Gromov, N.A., Ivenskij, A.I., Lugovec, N.V., Tihonov, A.K. (2003). Razreshenie hodatajstv i zhalob, zajavlenykh zainteresovannymi licami na stadii predvaritel'nogo rassledovaniya vvidu nepolnoty provedennogo dokazyvaniya. [Resolution of petitions and complaints declared by interested parties at the preliminary investigation stage due to the incompleteness of the evidence]. *Sledovatel'*. [Interrogator], no. 7, 30-33.

Himicheva, O.(2004). Ugolovno-processual'naja reglamentaciya prava zajavljat' hodatajstva. [Criminal procedural regulation of the right to make a petition]. *Zakonnost'*. [Legitimacy], no. 2, 15-17. [in Russian].

Konstitutsiia Ukrainy, 1996 (Verkhovna Rada Ukrainy). [The Constitution of Ukraine (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Statements of Verkhovna Rada of Ukraine], 30, 141-144. [in Ukrainian].

Konventsiiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod, 1950 (Orhanizatsiia Ob'iednanykh Natsii). [The Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms 1950 (United Nations)]. *Ofitsiynyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057/print1513354394470931 [in Ukrainian].

Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy, 2012 (Verkhovna Rada Ukrainy). [The Criminal Procedural Code of Ukraine, 2012 (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Statements of Verkhovna Rada of Ukraine], 2013, 9-13, 88. [in Ukrainian].

Lyst pro deiaki pytannia poriadku zdiisnennia sudovoho rozghliadu v sudovomu provadzhenni u pershii instantsii vidpovidno do Kryminalnogo protsesualnogo kodeksu Ukrainy № 223-1446/0/ (Vyshchyi spetsializovanyi sud Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav). [The letter on some issues of the procedure for conducting court proceedings in a court of first instance in accordance with the Criminal Procedure Code of Ukraine №223-1446/0/]. *Ofitsiynyi sait Vyshchoho spetsializovanoho sudu*. [The Official Site of the High Specialized Court]. Retrieved from: <http://www.sc.gov.ua/> [in Ukrainian].

Strohan, A.Yu. (2007). Obstavyny, shcho maiut znachennia dlia spravy – otsinochne poniattia v mekhanizmi vyrishennia klopotan uchasnykiv kryminalnogo protsesu. [The circumstances of importance to a case – an estimation concept in the mechanism of solving the petitions of participants in the criminal process]. *Pravo i suspilstvo*. [Law and Society], no. 3, 39-44. [in Ukrainian].

Strohan, A.Yu. (2007). Rozghliad klopotan yak odne z osnovnykh polozhen dosudovoho rozsliduvannia. [Consideration of petitions as one of the main provisions of pre-trial investigation]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. [Entrepreneurship, Economy and Law], no. 8, 128-130. [in Ukrainian].

Ukhvala u spravi № 522/1672/17 (provadzhennia 1-ks/522/1420/17) [The ruling in the case No. 522/1672/17 (proceedings 1-ks / 522/1420/17)] [2017] Prymorskyi raionnyi sud mista Odesy [Primorsky District Court of Odessa]. *Yedynyi derzhavnyi reiestr sudovykh rishen*. [The single state register of court decisions]. Retrieved from: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64403401> [in Ukrainian].

Vorovskyi, L. (2004). Realizatsiia prav poterpiloho v kryminalnomu protsesi. [Realization of the rights of a victim in the criminal process]. *Prokuratura. Liudyna*. [Prosecutor's Office. Human], no. 3, 96-100. [in Ukrainian].

Vseobshhaja deklaracija prav cheloveka, 1948 (Organizacija Ob'edinennyh Nacij). [General Declaration of Human Rights. 1948 (United Nations)]. *Oftsiiyni sait Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [The official website of the Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 [in Russian].

АНОТАЦІЯ

Анненко О. С., Зубаков П. М. Судові клопотання у кримінальному провадженні. – Стаття.

Статтю присвячено дослідженню актуальних теоретичних питань інституту судових клопотань у кримінальному провадженні України та практичних проблем їх заявлення, обов'язку суду щодо розгляду і вирішення судових клопотань під час судового розгляду кримінальних проваджень, а також висвітленню інших проблем, пов'язаних із заявленнями, розглядом і вирішенням клопотань під час судового розгляду кримінальних проваджень.

Ключові слова: судові клопотання, право на звернення до суду, усна та письмова заява суду, момент звернення до суду, предмет судового запиту.

АННОТАЦИЯ

Анненко А. С., Зубаков П. Н. Судебные ходатайства в уголовном производстве. – Статья.

Статья посвящена исследованию актуальных теоретических вопросов института судебных ходатайств в уголовном производстве Украины и практических проблем их заявления, обязанности суда по рассмотрению и разрешению судебных ходатайств в ходе судебного разбирательства уголовных производств, а также освещению других проблем, связанных с заявлениями, рассмотрением и решением ходатайств в ходе судебного разбирательства уголовных производств.

Ключевые слова: судебные ходатайства, право на обращение в суд, устное и письменное заявление суда, момент обращения в суд, предмет судебного запроса.

